

Kelan ehdotuksia hallituskaudelle 2027–2031

kela.fi/vaalit27

Kelan ehdotuksia lainsäädännön kehittämiseksi tulevalla hallituskaudella

- Sosiaaliturvan sujuvoittaminen
- Digitalisaation esteiden purku
- Kanta-palvelujen täysimääräinen hyödyntäminen
- Kuntoutuksen kehittäminen ja työkyvyn vahvistaminen
- Koordinoitu tuki syrjäytymisvaarassa oleville nuorille
- Sairausvakuutusjärjestelmän kehittäminen
- Lääkekorvausten toimeenpanon kehittäminen
- Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kehittäminen
- Vammaisten tulkkauspalvelun kehittäminen
- Rahoitus
 - Sosiaaliturvan toimeenpanon rahoituksen turvaaminen
 - Uusien EU-velvoitteiden toimeenpanon rahoittaminen
 - Päätalon peruskorjaus

Sosiaaliturvan sujuvoittaminen

Sosiaaliturvan sujuvoittaminen

- *Edistetään asiakkaalle sujuvampaa ja selkeämpää sosiaaliturvaa*
 - *Sujuvoitetaan ja tehostetaan sosiaaliturvan toimeenpanoa yhdenmukaistamalla etuuslainsäädännön tulo- ja perhekäsitteitä.*
 - *Poistetaan perusteettomat erot sosiaaliturvan menettelytapasäätelystä.*
 - *Parannetaan sosiaaliturvan ja työtulojen yhdistämisen ennakoitavuutta asiakkaille.*
- *Edistetään sosiaaliturvan toimivuutta asiakasryhmittäin, jotta etuudet ja palvelut saadaan sovitettua nykyistä paremmin yhteen muun muassa palveluiden oikea-aikaisuudella, tiedon liikkuvuudella ja yhteisasiakkuudella.*

Yhteyshenkilö(t):

Pasi Pajula

Suvi Onninen

Kela|Fpa

Digitalisaation esteiden purku

Digitalisaation esteiden purku

- *Edistetään sosiaaliturvaetuuksien toimeenpanoa säätämällä palveluautomaatiota tukevat muutokset, esimerkiksi varmistamalla Kelan tiedonsaanti ja –luovutusosoikeudet ja järjestelmien yhteentoimivuus.*
- *Mahdollistetaan tekoälyn käyttö automaattisen päätöksenteon laajentamiseksi ja palvelutarpeiden tunnistamiseksi.*
- *Parannetaan mahdollisuuksia ohjata asiakkaita automaattisesti eri viranomaisten palveluihin ja välittää tietoja eri viranomaisten välillä.*
- *Muutetaan viranomaisten välisten tietojen yhteen toimivuutta säätelevää lainsäädäntöä nykyistä velvoittavamaksi.*
- *Selvitetään tarve säätää uusista viranomaisten välisistä, palveluohjaukseen tai tiedonvaihtoon liittyvistä yhteistyömalleista.*
- *Laajennetaan yhden hakemuksen mallia muihin etuuksiin huomioiden Kelan strategisen Eepos-kehittämishjelman valmistelu.*

Yhteyshenkilö(t):

Auli Valli-Lintu

Kela|Fpa

Kanta-palvelujen täysimääräinen hyödyntäminen

Kanta-palvelujen täysimääräinen hyödyntäminen

- *Lisätään Kanta-palveluihin tallennetun tiedon hyödyntämistä sote-palveluissa, tutkimus- ja tilastokäytössä sekä Kelan etuuspalveluissa.*
 - *Käynnistetään laatuhanke kansallisen sote-tiedon laadun arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Säädetään Kelalle oikeus ja tehtävä edistää ja valvoa tiedon laatua ja tukea sote-organisaatioita tiedon laadun parantamisessa.*
 - *Hyödynnetään Kanta-tietoja nykyistä tehokkaammin sote-tietojen toisiokäytössä.*
- *Tehostetaan Kanta-palvelujen hyödyntämistä sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa. Kehitetään Kanta-palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeisiin.*
 - *Annetaan hyvinvointialueille nykyistä suuremmat vaikutusmahdollisuudet kansallisesti kehitettäviin palveluihin. Perustetaan tarkoitusta varten oma yhteistoimintaelin.*
 - *Kansallisen sote-tiedonhallinnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi määritellään Kanta-palveluille oma budjettimomentti valtion talousarviossa ja turvataan Kanta-järjestelmän kehittämisen rahoitus.*
 - *Selkiytetään kansallisen sote-tiedonhallinnan viranomaistehtäviä. Tehostetaan toiminnallisuuksien käyttöönoton valvontaa.*
- *Parannetaan asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omien sote-tietojensa käsittelyyn ja edistetään tietojen liikkumista yksinkertaistamalla sote-tiedonhallintaa koskevaa lainsäädäntöä.*

Yhteyshenkilö(t):

Yhteyshenkilö Tuomas Meriruoho, Marianna Karhu

Kela|Fpa

Kuntoutuksen kehittäminen ja työkyvyn vahvistaminen

Kuntoutuksen kehittäminen ja työkyvyn vahvistaminen

- *Varmistetaan, että kuntoutus on aina ensisijainen vaihtoehto työkyvyn heikentyessä. Lisätään keinoja kehittää kuntoutustarpeen selvittämistä ja kuntoutukseen pääsyä. Kehitetään kuntoutuksen aikaista sosiaaliturvaa sekä opiskelijoiden ja työttömien työhön paluuta ja siirtymistä edistävää toimintaa nykyistä kannustavammaksi.*
- *Vahvistetaan osatyökykyisten työelämään osallistumista siten, että kehitetään sosiaaliturvajärjestelmää tunnistamaan osatyökykyisyys nykyistä paremmin. Siirrytään nykyistä vahvemmin työkyvyttömyyden osoittamisesta työkyvyn tukeen. Lisätään osatyökyvyttömyyseläke myös kansaneläkejärjestelmään.*
- *Lisätään valmennukselliset palvelut osaksi Kelan ammatillista kuntoutusta.*
- *Vähennetään järjestelmän monimutkaisuutta asiakkaalle selkeyttämällä viranomaisten rooleja ja parantamalla tiedonvaihtoa TYM- palvelun oppeja hyödyntäen. Parannetaan viranomaisyhteistyötä: huomioidaan erityisesti palvelutarpeen arviointi sekä työkyvyn arvioinnin saatavuus ja sen kehittäminen.*
- *Jatkokehitetään TYM-palvelua tarkentamalla lainsäädäntöön TYM-yhteistoimintamallin tavoite ja asiakaskriteerit.*

Yhteyshenkilö(t):

Milla Kaitola

Pasi Pajula

Kela|Fpa

Koordinoitu tuki syrjäytymisvaarassa oleville nuorille

Koordinoitu tuki syrjäytymisvaarassa oleville nuorille

- *Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten pirstaleisen ja koordinoimattoman palvelujärjestelmän vuoksi määritellään lainsäädännössä vastuutaho, joka koordinoi syrjäytymisvaarassa olevan nuoren palveluntarvekartoitusta ja rakentaa henkilökohtaisen suunnitelman yhdessä nuoren ja muiden järjestäjätahojen kanssa. Taho pyrkii auttamaan siinä, että nuori saa palvelut ja etuudet oikeaan aikaan.*
- *Määritellään lainsäädännössä toimintaan osallistuvien viranomaisten velvollisuudeksi toimia nuoren asiakastarpeen tunnistamiseksi sekä varmistetaan tarvittavan tiedon liikkuminen.*
- *Kelan roolina on tukea syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tunnistamista data-aineiston ja kehittyvän teknologian ansiosta. Tietojen säilyttämisessä tulisi hyödyntää Kelaa esimerkiksi Kanta-järjestelmän avulla.*

Yhteyshenkilö(t):

Venla Hietala

Kela|Fpa

Sairausvakuutusjärjestelmän kehittäminen

Sairausvakuutusjärjestelmän kehittäminen

- *Yksinkertaistetaan sairaanhoitokorvausten ja suun terveydenhuollon korvausten toimeenpanoa ja parannetaan korvausten ennakoitavuutta hintakattosäätelyä laajentamalla.*
- *Kehitetään psykoterapian korvauslainsäädäntöä tukemaan paremmin terapian saatavuutta ja tehokkuutta sekä helpottamaan asiakkaan psykoterapiaprosessia. Hyväksytään psykoterapian tuottajiksi myös muut kuin lääkiterapeutit ja painotetaan korvaamisessa lyhytpsykoterapiaa.*
- *Säädetään Kelan lääkeluotosta kokeilun tulosten perusteella. Myönnetään pienituloisille lääkeluottoa etenkin silloin, kun vuosiomavastuu tulee maksettavaksi yhden kuukauden aikana.*
- *Nostetaan oman auton käytön kilometrikorvausta ja yöpymisrahaa terveydenhuollon matkoilla ja sidotaan korvaukset indeksiin.*

Yhteyshenkilö(t):

Reija Jääskeläinen
Petri Hassel (lääkeluotto)

Kela|Fpa

Lääkekorvausten toimeenpanon kehittäminen

Lääkekorvausten toimeenpanon kehittäminen

Laajennetaan Kelan ohjaus- ja valvontatehtävää rationaalisen lääkkeenmääräämisen edistämiseksi.

Yhteyshenkilö(t):

Monika Fuss

Hanna Koskinen

Kela|Fpa

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kehittäminen

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kehittäminen

- *Määrätään korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu lukuvuosikohtaisesti.*
- *Velvoitetaan opiskelijat ilmoittamaan pääasiallinen opiskeluterveydenhuollon palvelupiste.*
- *Velvoitetaan korkeakoulut ilmoittamaan opiskeluterveydenhuollon järjestäjälle ja palveluntuottajalle uusista oppilaitoksista, sivutoimipisteistä sekä opiskelupaikkojen muutoksista.*
- *Mahdollistetaan lainsäädännöllä Kelan ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) välisten tietojen luovutus opiskelijan tunnistamiseksi.*
- *Sujuvoitetaan ja selkeytetään lisärahoitusmenettelyä, mukaan lukien lisärahoituksen muutoksenhakumenettely.*

Yhteyshenkilö(t):

Mari Stenberg

Kirsi Airinen

Kela|Fpa

Vammaisten tulkkauspalvelun kehittäminen

Vammaisten tulkkauspalvelun kehittäminen

- *Uudistetaan vammaisten tulkkauspalvelua koskeva lainsäädäntö vastaamaan yhteiskunnan toimintaympäristön muutoksia ja asiakkaiden muuttuneita tarpeita.*
- *Määritellään laissa yksityiskohtaisemmin palvelun sisältö ja sen käyttöä koskevat periaatteet ja rajoitukset: mitä on tulkkaus ja kuka sitä voi käyttää, missä tilanteissa ja millä perusteilla.*
 - *Määritellään laissa nykyistä tarkemmin tulkkauspalvelun vammaryhmät ja saajat.*
 - *Määritellään uudelleen tulkkaustuntien määrä kalenterivuoden aikana niin, että se vastaa tosiasiallista palvelunkäyttöä ja -tarvetta. Säädetään yksiselitteisemmin myönnettävien lisätuntien perusteista.*
 - *Määritellään lakiin tarkemmat kriteerit, joilla tulkkauspalvelu myönnetään ulkomaanmatkoille. Määritellään ulkomaanmatkojen ensisijaiseksi järjestämistavaksi etätulkkaus. Tällä hetkellä asiakkailla on oikeus saada ulkomaanmatkoille lähes rajattomasti tulkkauspalvelua.*
 - *Luovutaan Kelan velvollisuudesta järjestää etätulkkausta käyttävälle henkilölle etätulkkauslaitteisto. Tulkkauspalvelussa on tällä hetkellä alle 10 henkilöä, joilla on laite käytössä. Nykyisin etätulkkauslaitteistot, kuten älypuhelin, ovat laajasti asiakkaiden käytössä.*
 - *Säädetään lakiin tarkemmat perusteet, mitkä ovat vaativia tulkkaustilanteita, joissa palvelu järjestetään kahdella tai useammalla tulkilla.*

Yhteyshenkilö(t):

Mikko Toivanen

Kela|Fpa

RAHOITUS

Sosiaaliturvan rahoituksen turvaaminen

Rahoituksen turvaaminen

- *Turvataan Kelan toimintakulujen rahoitus usean vuoden aikajänteellä, jotta Kela kykenee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti toteuttamaan lakisääteiset tehtävänsä, ylläpitämään lainsäädännön edellyttämän palvelutason, toimeenpanemaan lainsäädäntömuutokset onnistuneesti sekä uudistamaan etuusjärjestelmät ja asiointipalvelut.*
 - *Varmistetaan riittävä rahoitus Kelan hoitaman sosiaaliturvan toimeenpanoa koskeville velvoitteille.*
 - *Varataan lainmuutosten toimeenpanoon riittävästi aikaa ja resursseja.*

Yhteyshenkilö(t):

Kai Ollikainen
Sami Rapiokallio
Pertti Pykälä

Kela|Fpa

Uusien EU-velvoitteiden toimeenpanon rahoittaminen

Uusien EU-velvoitteiden toimeenpanon rahoittaminen

Varmistetaan rahoitus Euroopan unionin asettamille Kelan lakisääteisiä tehtäviä koskeville velvoitteille.

Yhteyshenkilö(t):

Suvi Rasimus

Kela|Fpa

Pääntalon peruskorjaus

Päätalon peruskorjaus

Kelan päätoimitalo peruskorjataan sille määrättävällä erillisrahoituksella.

Yhteyshenkilö(t):

Mervi Roiha-Muilu

Kela|Fpa

Lisätietoja:

Anna-Stiina Lundqvist

Johtava yhteiskuntasuhteiden asiantuntija

Auli Valli-Lintu

Lainsäädännön kehittämisjohtaja